

FOLIA FORESTALIA 17

METSÄNTUTKIMUSLAITOS · INSTITUTUM FORESTALE FENNIAE · HELSINKI 1965

5.2

HEIKKI RAVELA

VALTAKUNNAN METSIEN V INVEN-
TOINNIN TULOKSIA LOUNAIS-SUOMEN
JA SATAKUNNAN METSÄNHOITOLAUTA-
KUNTIEN SOISTA JA METSÄOJITUS-
ALUEISTA

RESULTS OF THE FIFTH NATIONAL FOREST
INVENTORY CONCERNING THE SWAMPS
AND FOREST DRAINAGE AREAS AT
SOUTHWEST FINLAND AND SATAKUNTA

- No 1 Lauri Heikinheimo: Metsätyömiesten ansiotaso. Ennakkoselostus.
Level of earnings of forest workers in Finland. Preliminary report.
- No 2 Matti Palo: Markkinapuun alueittaiset hankintamäärät v. 1962. Ennakkoselostus.
Removals of commercial roundwood in Finland by district in 1962. Preliminary report.
- No 3 Puutavaran mittaustutkimuksia — Untersuchungen über die Holzmessung.
- No 4 Seppo Ervasti — Pentti Hämäläinen: Suomen puun käyttö v. 1962—63 ja katsaus sen kehitykseen v. 1955—63.
Finland's wood utilization in 1962—63 and a review of its development in 1955—63.
- No 5 Sulo Väänänen: Yksityismetsien kantohinnat hakkuuvuosina 1955/56—1962/63.
Stumpage prices in private forests during the cutting seasons from 1955/56 to 1962/63.
- No 6 Antti Reinikainen: Kasvillisuustutkimuksia Kivisuon rahkaturvealustaisilla lannoitusaloilla.
Vegetationsuntersuchungen auf dem Walddüngungsversuchsfeld von Kivisuo in Mittel-Finnland.
- No 7 Matti Palo: Markkinahakkuumäärien kausitilastointikokeilu 1.7.—30.9.1964. Ennakkotulokset.
An Experiment on Seasonal Statistics of Removals of Commercial Roundwood in Finland July — September 1964. Preliminary results.
- No 8 Kullervo Kuusela: Etelä-Pohjanmaan ja Vaasan metsänhoitolautakunnan alueen metsävarat vuoden 1963 koeinventoinnin tulosten mukaan.
Forest resources in the Forestry Board Districts of Etelä-Pohjanmaa and Vaasa according to the experimental inventory of 1963.
- No 9 Jouko Hämäläinen: Maaseudun kiinteistöjen runkopuun käytön kehitys vuosina 1927—63.
Trends of the stemwood utilisation by rural property units in 1927—63.
- No 10 Veikko O. Mäkinen: Hakatun puuston ja kokonaispuuston keskiläpimittojen suhde metsikössä.
On the relationship between the mean diameters of the removed stock and the stock before cutting in a stand.
- No 11 Sulo Väänänen: Yksityismetsien kantohinnat hakkuuvuonna 1963/64.
Stumpage prices in private forests during the cutting season 1963/64.
- No 12 Eero Paavilainen: Tuloksia männyn istutus- ja kylvökoikeesta rahkanevalla.
Results of pine planting and sowing experiment on open Sphagnum fuscum swamp.
- No 13 Veli-Pekka Järveläinen ja Veli Snellman: Suomen metsätyömiesten asumistaso v. 1950 ja v. 1963.
Level of housing of forest workers in Finland in 1950 and 1963.
- No 14 Timo Kurkela: Männyn lumikaristetaudin ja lannoituksen suhteesta Kivisuon metsänlannoitusalueella.
On the relationship between the snow blight (*Phacidium infestans* Karst.) and fertilization in scotch pine seedlings.
- No 15 Pentti Hämäläinen: Suomen puunkäyttö vuosina 1963—64.
Wood utilization in Finland in 1963—64.

Myynti — Available for sale at: Valtion julkaisutoimisto, Annankatu 44. Helsinki, p. 645 121

Merkitä O D C tarkoittaa metsäkirjallisuuden kansainvälistä Oxford-luokitusjärjestelmää

F O L I A   F O R E S T A L I A   17

Metsäntutkimuslaitos. Institutum forestale Fenniae. Helsinki 1965

Heikki Ravela

VALTAKUNNAN METSIEN V INVENTOINNIN TULOKSIA LOUNAIS-SUOMEN JA SATAKUNNAN
METSÄNHOITOLAUTAKUNTIEN SOISTA JA METSÄOJITUSALUEISTA

Results of the fifth national forest inventory concerning the swamps and
forest drainage areas at Southwest Finland and Satakunta

SISÄLLYSLUETTELO

	Sivu
1. JOHDANTO	2
2. OJITUSTOIMINNAN LÄHTÖKOHTA	3
21. Soiden osuus metsätalousmaan pinta-alasta	3
22. Suotyyppijakaantumät ja keskiboniteetit	4
3. OJITUSALUEIDEN PUUSTOSTA	4
31. Puuston pohjapinta-alat ojitetuilla ja luonnon- tilaisilla soilla	4
32. Puulajikehitys ojitetuilla soilla	5
33. Ikäluokkajakaantumät	6
4. YHTEENVETO	6
KIRJALLISUUTTA	7
SUMMARY	7
LIITETAULUKOT	9

1. JOHDANTO

Kun kesällä 1964 aloitetun valtakunnan metsien inventoinnin tulokset Lounais-Suomen ja Satakunnan metsänhoitolautakuntien osalta alkoivat valmistua, haluttiin tietää, voidaanko valtakunnan metsien inventoinnissa nyt käytetyllä otantamenetelmällä saada soistalisäinformaatiota metsänhoitolautakuntien puitteissa. Sen vuoksi soita koskevat inventointitiedot käsiteltiin metsänarvioimisen tutkimusosastolla erikseen. Professori K u l l e r v o K u u s e l a n esitettyä suontutkimusosastolle aineiston edelleen käsittelyä ja julkaisemista antoi professori O l a v i H u i k a r i tehtävän allekirjoittaneen suoritettavaksi. Tärkeimpinä pidettiin tällöin tietoja suotyyppijakaantumasta ja metsäojitusalueiden metsänhoidollisesta tilasta.

Inventointi suoritettiin relaskooppiarviointina. Inventoinnin kenttätöitä on selvitetty lähemmin metsänarvioimisen tutkimusosaston kenttäohjemonisteessa ja professori K u u s e l a n julkaisussa (1963). Tämän takia ensimmäisen tietojenkäsittelyn antamat tulokset kuutiomistunnusten osalta olivat puuston pohjapinta-ala (m^2/ha) sekä keskiläpimitta rinnantasalta. Tästä olisi voitu päästä puuston kuutiomäärään hehtaaria kohti, mutta koska tarkoituksena oli selvittää soiden puulajisuhteiden sekä kehitysluokka- ja ikäluokajakaantuman kehitystä, käytettiin tunnuksena kuutiomäärän sijasta pohjapinta-alaa. Keskiarvoja laskettaessa on painolukuina käytetty koealojen lukumääriä. Ne on merkitty myös eräisiin taulukoihin, koska ne kuvastavat arvioinnin luotettavuusastetta eri luokkien kohdalla.

Suotyyppijakaantumaa sekä eri kuivatusasteryhmien osuutta koskevat tiedot on saatu arvioinnin linjapöytäkirjoista. Kokonaispinta-alat ovat v. 1964 virallisen tilaston mukaisia.

Suot on luokiteltu vallitsevan puulajin sekä kasvillisuuden perusteella korpiin, rämeisiin ja avosoihin sekä puuston kasvun perusteella metsämaahan, kitumaahan tai joutomaahan kuuluviksi. Kitumaalla on puuston keskimääräinen vuotuinen kasvu edullisimmissä olosuhteissa ja sadan vuoden kiertoaika käyttäen $1.0 - 0.1 m^3/ha$ ja joutomaalla vastaavilla edellytyksillä alle $0.1 m^3/ha$. Soista on avosuot ja rahkarämeet katsottu aina joutomaahan kuuluviksi sekä sarakorvet korkeintaan kitumaahan kuuluviksi.

Suotyyppittelyssä on käytetty H u i k a r i n Ojitusoppaassa esittämää jakoa, jossa on kuusi ravinteisuustasoa: lehto- ja lettosuot, ruohosuot, suursara - mustikkasuot, piensara - puolukkasuot, tupasvilla - isovarpuiset suot ja rahkasuot. Kuivatusasteryhminä ovat luonnontilaiset suot, ojikot (puustossa ei vielä selvää elpymistä havaittavissa), muuttumat (puusto elpynyt, mutta luokittelu on vielä suoritettavissa jonkun suotyypin perusteella) sekä turvekankaat. Myös kuivatusasteryhmät on jaettu kuuteen ravinteisuustasoon. Ojitetut kitumaan ja

joutomaan suot on luettu aina ojikkoihin.

Kehitysluokkia on yhdeksän ja puuston ryhmittäminen niihin on tehty vain metsämaalla. Kehitysluokat määritelmineen ovat seuraavat:

1. Aukeat uudistusalat ja siemenpuustot
2. Taimistot ja riukuasteen metsiköt, joissa on ylispuustoa
3. " " " " , joissa ei ole ylispuustoa
4. Harvennusemetsiköt
5. Väljennusemetsiköt
6. Uudistuskypsyyden saavuttaneet metsiköt
7. Suojuspuumetsiköt
8. Vajaatuottoiset, kiireesti uudistettavat metsiköt
9. Aarnimetsät (valtion mailla)

2. OJITUSTOIMINNAN LÄHTÖKOHTA

21. Soiden osuus metsätalousmaan pinta-alasta

Taulukossa 1 on esitetty Lounais-Suomen ja Satakunnan metsänhoitolautakuntien soiden prosenttiset osuudet metsätalousmaan pinta-alasta sekä suopinta-alan jakaantuminen metsä- ja kitumaan korpiin ja rämeisiin sekä joutomaan soihin. Koska on kysymys nykyhetken tilanteesta, on taulukossa esitetty soiden jakaantuminen luonnontilaisiin, ojikkoihin, muuttumiin ja turvekankaisiin. Taulukossa on mainittu myös soiden yhteispinta-ala tuhansina hehtaareina.

Kuten jo aikaisemmista inventoinneista on tunnettua, on Satakunnassa huomattavasti enemmän soita kuin Lounais-Suomessa. Lisäksi on merkillepantavaa, että Satakunnassa vain hieman yli puolet soista kuuluu metsämaahan, loput ovat kitumaan tai joutomaan soita. Lounais-Suomen soista kolme neljäsosaa kuuluu metsämaahan ja vain neljännes kuuluu kitumaahan tai joutomaahan.

Satakunnan soista on ojitettu 45 % eli 130 000 ha ja Lounais-Suomen soista 55 % eli 64 000 ha. Satakunnan ojitetuista soista yli puolet on ojikkoja, joten metsäojitustoiminta tässä metsänhoitolautakunnassa on melko nuorta. Turvekankaita onkin vain hieman toistakymmentä prosenttia ojitettujen soiden määrästä. Sen sijaan Lounais-Suomessa yli 40 % ojitetuista soista on muuttuma-asteella ja turvekankaitakin on yli 20 %.

22. Suotyypijakaantumät ja keskiboniteetit

Taulukossa 2 on esitetty eri suotyypien prosenttiset osuudet suopinta-alasta. Suot on jaettu luonnontilaisiin ja ojitettuihin, minkä lisäksi taulukkoon on merkitty kunkin ravinteisuusluokan kohdalle sen metsäojitusboniteetti. Tällöin on Satakunnan katsottu kuuluvan kokonaisuudessaan I ilmastovyöhykkeeseen, vaikka vähäinen osa siitä onkin II ilmastovyöhykkeen alueella.

Taulukosta näkyy, että Satakunnan suot ovat huomattavasti karumpia kuin Lounais-Suomen. Luonnontilaisten soiden keskiboniteetti on 4.4 ja yleisimmät suotyypit piensararäme, isovarpuinen räme ja tupasvillaräme. Ne muodostavat tällä hetkellä n. 40 % luonnontilaisten soiden pinta-alasta. Lounais-Suomen luonnontilaisten soiden keskiboniteetti on 5.3 ja yleisimmät suotyypit mustikkakorpi, suursarakorpi ja piensararäme. Ne käsittävät yhteensä hieman alle 40 % luonnontilaisten soiden pinta-alasta. Voidaan kuitenkin sanoa, että Lounais-Suomen suotyypijakaantuma on tasainen; sen sijaan Satakunnassa se on keskittynyt etupäässä karuihin rämetyyppisiin.

Kun tarkastellaan ojitustoimintaa suotyypijakaantuman valossa, huomataan, että suhteellisesti eniten on Lounais-Suomessa ojitettu lehto- ja ruohokorpiä. Erikoisuutena huomattakoon, että myös sellaiseen Lounais-Suomessa pienialaiseen suotyypiin kuin piensaranevaan kuuluvat suot ovat joutuneet ojitetuiksi. Määrällisesti eniten näyttää kuitenkin ojitettun mustikkakorpiä, suursarakorpiä, isovarpuisia rämeitä, tupasvillarämeitä ja piensararämeitä.

Satakunnassa on ojitettu suhteellisesti eniten suursararämeitä, ruohorämeitä ja ruohokorpiä. Määrällisesti eniten on ojitettu piensararämeitä; ne muodostavat yksinään yli 35 % ojituspinta-alasta. Seuraaville sijoille asettuvat isovarpuinen räme ja tupasvillaräme. Näiden kolmen suotyypin yhteinen osuus ojituspinta-alasta on lähes 60 %; Lounais-Suomessa kolmen yleisimmin ojitettun suotyypin osuus oli vain noin 40 %. Näyttää siis siltä, että Satakunnassa on ojitettavaksi joutunut yksipuolisemmin yleisimpiä suotyyppejä kuin Lounais-Suomessa. Nevoja ja rahkarämeitä on molemmissa metsänhoitolautakunnissa selvästi vältetty ojitamasta.

Avosoiden osuus suoalasta on Satakunnassa kaksinkertainen Lounais-Suomeen verrattuna. Satakunnan avosoista on ojitettu hieman alle 20 % ja Lounais-Suomen avosoista hieman yli 20 %.

3. OJITUSALUEIDEN PUUSTOSTA

31. Puuston pohjapinta-alat ojitetuilla ja luonnontilaisilla soilla

Taulukoista 3 ja 4 nähdään puuston pohjapinta-alat ojitetuilla ja luonnontilaisilla soilla. Suot on taulukossa 4 jaettu kuusimaihini ja mäntymaihini puulajikehityksen tarkastelun

helpottamiseksi.

Lounais-Suomen luvuista voidaan nähdä, että ojitus on elvyttänyt puuston kasvua. Kuusimailla on pohjapinta-ala $3.4 \text{ m}^2/\text{ha}$ ja mäntymailla $1.6 \text{ m}^2/\text{ha}$ suurempi ojitetuilla soilla. Keskimääräinen pohjapinta-alojen ero on $3.1 \text{ m}^2/\text{ha}$ eli 27 %. Ojitettujen soiden keskiboniteetti on 6.3 ja luonnontilaisten 5.3. Koska on mahdollista, että ojitettaviksi valittujen soiden puustopääoma on alunperinkin ollut suurempi kuin luonnontilaisiksi jääneiden, eikä käytettävissä ole tietoja soilla suoritetuista hakkuista, on mahdotonta sanoa, mikä tekijä ensisijaisesti on vaikuttanut puuston pohjapinta-alaa kohottavasti.

Satakunnassa sen sijaan ojitettujen soiden puustojen pohjapinta-ala on hieman pienempi kuin luonnontilaisten soiden. Kuusimailla on ero $0.7 \text{ m}^2/\text{ha}$ ja mäntymailla $0.4 \text{ m}^2/\text{ha}$, yhteensä $0.8 \text{ m}^2/\text{ha}$. Tämä seikka johtuu todennäköisesti ojitusalueiden voimakkaista puhdistus- ja uudistushakkuista, sillä kuten taulukosta 2 havaitaan, on sekä Lounais-Suomessa että Satakunnassa ojikkojen pohjapinta-ala selvästi pienempi kuin luonnontilaisten soiden. Lounais-Suomessa muuttumien ja turvekankaiden järeät puustot kohottivat ojitettujen soiden yhteispohjapinta-alan suuremmaksi kuin luonnontilaisten soiden, mutta Satakunnassa vasta turvekankaiden puusto on tiheydeltään samaa luokkaa kuin luonnontilaisilla soilla.

32. Puulajikehitys ojitetuilla soilla

Lounais-Suomen kuusimaihinkin kuuluvilla ojitetuilla soilla kiinnittää huomiota kuusen pohjapinta-alan suhteellisen vähäinen osuus (taulukko 4). Männyn osuus on nimittäin kohonnut suhteellisesti miltei yhtä paljon ja lehtipuiden osuus on sekä määrällisesti että suhteellisesti ottaen kaikkein huomattavin, $2.4 \text{ m}^2/\text{ha}$ eli 92 % lisäys luonnontilaiseen verrattuna. Ojituksen jälkeisestä pohjapinta-alan lisäyksestä on siis 70 % pantava lehtipuiden tiliin. Mäntymaillakin on lehtipuiden pohjapinta-ala lisääntynyt ojituksen jälkeen, mutta se on tapahtunut kuusen pohjapinta-alan kustannuksella. Männyn pohjapinta-ala on kohonnut kuten odottaa sopiinkin; ero on peräti 131 % koko pohjapinta-alojen erosta.

Satakunnassa on kuusimailla tapahtunut kuusen osuuden jyrkkää vähenemistä ojituksen jälkeen, kun taas männyn ja lehtipuiden osuus on lisääntynyt. Mänty on vallannut uutta kasvu-tilaa $1.0 \text{ m}^2/\text{ha}$ ja lehtipuut $0.8 \text{ m}^2/\text{ha}$, mutta kuusen osuus on vähentynyt $2.5 \text{ m}^2/\text{ha}$. On mahdollista, että kuusimaatkin on katsottu vain männynkasvatukseen soveltuviksi ja hakkuut suoritettu sen mukaan. Satakunnassa on kuitenkin kuusimaihinkin luetuista soista lähes 80 % korpia. Mäntymailla on männyn osuus kasvanut $0.6 \text{ m}^2/\text{ha}$ ja lehtipuiden osuus $0.3 \text{ m}^2/\text{ha}$. Kuusen osuus on vähentynyt $1.3 \text{ m}^2/\text{ha}$.

33. Ikäluokkajakaantumet

Taulukossa 5 on esitetty suopuustojen ikäluokkajakaantuma sekä eri kuivatusasteryhmien mediaani-ikä. Mukana ovat ainoastaan metsämaan suot.

Luvuista nähdään, että Lounais-Suomessa ei ole huomattavia eroja eri kuivatusasteryhmien välillä, vaan kaikkien puustot ovat keskimäärin 60-80 vuoden ikäisiä. Sen sijaan Satakunnassa ojitettujen soiden puustot ovat nuorempia kuin luonnontilaisten; turvekankailla on puuston keski-ikä ainoastaan 57 vuotta. Näiden lukujen valossa ei ole ihme, että luonnontilaisten soiden pohjapinta-alakin on suurempi kuin ojitettujen soiden.

Kun tarkastellaan kehitysluokkajakaantumaa (taulukko 6), havaitaan, että kaikista Satakunnan soista keskimäärin 30 % kuuluu kolmeen ensimmäiseen kehitysluokkaan, siis taimistoihin tai riukuasteen metsikköihin. Lounais-Suomessa vastaava luku on vain hieman yli 20 %. Lounais-Suomessa on sitäpaitsi taimistojenkin keskimääräinen pohjapinta-ala suurempi kuin Satakunnassa. Vajaatuottoisia suometsiä on Lounais-Suomessa noin 10 % ja Satakunnassa noin 8 %.

4. YHTEENVETO

Lounais-Suomen metsänhoitolautakunnan suot ovat ravinnerikkaita ja runsaspuustoisia: Kitumaan ja joutomaan soita on vähän johtuen korpien runsaudesta ja avosoiden vähyydestä. Soista on yli puolet ojitettu ja ojitustoiminta on aloitettu varhain, koska huomattava osa ojitusalueista on jo turvekangasasteella. Luonnontilassa olevista soista on 54 % rämeitä, 34 % korpia ja 12 % avosoiita ja niiden keskiboniteetti on 5.3. Luontaisesti ojituskelvottomia (boniteetti alle 3.0) niistä on 19 %, ja mikäli avosuot lasketaan mukaan, 22 %. Parhaat suot on siis jo ojitettu. Korvissa ja parhailla rämeillä on lehtipuuongelma melkoinen, sillä vapautunut kasvupotentiaali on koitunut miltei yksinomaan lehtipuiden hyväksi. Karummilla suotyypeillä vaikuttaa ongelmana olevan kuusen hieman liian suuri osuus.

Satakunnan metsänhoitolautakunta on naapuriaan huomattavasti soisempi ja karumpi. Soiden vähäinen ravinteisuus kuvastuu sekä kitumaan ja joutomaan soiden runsaudessa, keskiboniteettiluvuissa että puuston pohjapinta-aloissa. Vajaa puolet soista on ojitettu ja ojitustoiminta on nuorta, koskapa yli puolet ojitusalueista kuuluu vielä ojikkoihin. Luonnontilaisista soista on 55 % rämeitä, 25 % korpia ja 20 % avosoiita. Keskiboniteetti on 4.4. Luontaisesti ojituskelvottomia on 28 %, avosuot mukaan lukien 34 %. Puuston pohjapinta-aloista nähdään, että ojitetuilla soilla on suoritettu voimakkaita hakkuita, lähinnä taimistonvapautus- ja siemenpuuhakkuita. Satakunnassa näkyy myös sama lehtipuuongelma kuin Lounais-Suomessakin, vaikkei aivan yhtä voimakkaana. Kuusta ei karummilla suotyypeillä juuri esiinny.

KIRJALLISUUTTA - REFERENCES

HEIKURAINEN, LEO. 1964. Käytännön suotyypit ja niiden metsäojituskelpoisuus. Helsinki.

HUIKARI, OLAVI - MUOTIALA, SIMO - WÄRE, MATTI. 1964. Ojitusopas. Helsinki.

KUUSELA, KULLERVO. 1963. Etelä-Pohjanmaan ja Vaasan metsänhoitolautakunnan alueen metsävarat vuoden 1963 koeinventoinnin tulosten mukaan. Folia Forestalia 8.

METSÄNTUTKIMUSLAITOS, METSÄNARVIOIMISEN TUTKIMUSOSASTO. Valtakunnan metsien inventoinnin kenttäohje. Moniste.

RESULTS OF THE FIFTH NATIONAL FOREST INVENTORY CONCERNING THE SWAMPS
AND FOREST DRAINAGE AREAS AT SOUTHWEST FINLAND AND SATAKUNTA

SUMMARY

The swamps of Lounais-Suomi (Southwest Finland's) Forestry Board district are rich in nutrients and well forested. Because of the abundant spruce swamps and, on the other hand, the sparse open swamps occurring in the region, there are only small areas of poorly productive and waste land swamps. More than one half of the swamp area has been drained, and ditching activity has started early; thus, a considerable part of the drainage areas has already reached the dry drained degree. Of virgin swamps 54 per cent are pine swamps, 34 per cent spruce swamps and 12 per cent open swamps, the mean site index of them being 5.3. There are 19 per cent of poor swamps, site index under 3.0, which means that they are undrainable without fertilization, and if all swamps are included, 22 per cent. The best swamps have, then, been drained. In spruce swamps and best pine swamps the problem of broadleaved trees is considerable, because the released growth potential has turned to be beneficial only for them. In the poorer swamp site types the problem seems to be the amount of spruce which is a bit too big.

The Forestry Board district of Satakunta has much more swamps as well as it is much poorer than its adjacent territory in the south. The small amount of nutrients in the swamps reflects in the abundance of waste land and forest of poor growth as well as in the site index figures and the basal area of the stands. Less than a half of the swamps has been drained and ditching activity has started for a fairly short time ago, because over a half of the ditched area is still wet. Of the virgin swamps 55 per cent are pine swamps, 25 per cent spruce swamps and 20 per cent open swamps. Undrainable without fertilization are 28 per cent, open swamps included, 34 per cent of the swamps. From the basal areas can be seen that heavy removals have taken place in the drained swamps, primarily liberation of seedling stands and seed-tree cuttings. At Satakunta there is the same problem with broadleaved trees as at Southwest Finland, though not quite so difficult, and the question of spruce in the poor swamps is less important.

Taulukko 1. Soiden prosenttiset osuudet metsätalouksmaan pinta-alasta

Lounais-Suomen metsänhoitolautakunta

	Luonnontilaiset			Ojikut			Muuttumat			Turvekankaat			Kaikki suot	
	% suo- alasta	% metsätalous- maan alasta	% suo- alasta	% suo- alasta	% metsätalous- maan alasta	% suo- alasta	% suo- alasta	% metsätalous- maan alasta	% suo- alasta	% suo- alasta	% suo- alasta	% suo- alasta	% suo- alasta	% metsätalous- maan alasta
Metsämaa														
korpi	14.9	3.1	4.5	1.0	2.8	13.0	2.8	8.6	1.8	41.0	8.7			
räme	11.3	2.4	8.2	1.7	2.1	10.2	2.1	3.7	0.8	33.4	7.0			
yht. metsämaa	26.2	5.5	12.7	2.7	4.9	23.2	4.9	12.3	2.6	74.4	15.7			
Kitumaa														
korpi	0.7	0.2	0.2							0.9	0.2			
räme	5.4	1.1	3.1	0.7						8.5	1.8			
yht. kitumaa	6.1	1.3	3.3	0.7						9.4	2.0			
Joutomaa	12.9	2.7	3.3	0.7						16.2	3.4			
Yht. metsätalouksmaa	45.2	9.5	19.3	4.1	4.9	23.2	4.9	12.3	2.6	100.0	21.1			
										suopinta-ala	117 000 ha			
										ojitettu	64 100 ha			
										Ojitettu tilastojen mukaan v. 1961 mennessä	35 198 ha			

Satakunnan metsänhoitolautakunta

Metsämaa														
korpi	11.4	4.2	2.6	0.9	2.6	7.0	2.6	2.6	1.0	23.6	8.7			
räme	9.9	3.6	8.2	3.0	3.4	9.2	3.4	2.6	0.9	29.9	10.9			
yht. metsämaa	21.3	7.8	10.8	3.9	6.0	16.2	6.0	5.2	1.9	53.5	19.6			
Kitumaa														
korpi	1.3	0.5	0.1							1.4	0.5			
räme	9.5	3.5	7.5	2.7						17.0	6.2			
yht. kitumaa	10.8	4.0	7.6	2.7						18.4	6.7			
Joutomaa	22.8	8.4	5.3	1.9						28.1	10.3			
Yht. metsätalouksmaa	54.9	20.2	23.7	8.5	6.0	16.2	6.0	5.2	1.9	100.0	36.6			
										suopinta-ala	288 000 ha			
										ojitettu	129 900 ha			
										Ojitettu tilastojen mukaan v. 1961 mennessä	70 482 ha			

Taulukko 2. Eri suotyyppien prosenttiset osuudet suopinta-alasta ja kuivatusasteryhmien keskiboniteetit

Lounais-Suomen metsänhoitolautakunta

Ravinteisuustaso	Luonnontilaiset suot				Ojitetut suot				Kaikki suot			
	Korpi	Räme	Avosuo	Kaikki	Korpi	Räme	Avosuo	Kaikki	Korpi	Räme	Avosuo	Kaikki
Lehtoletto	9.5											
	0.2	-	-	0.2	0.7	-	-	0.7	0.9	-	-	0.9
Ruoho	9.0	8.0	6.0									
	2.9	0.5	1.3	4.7	8.7	1.3	-	10.0	11.6	1.8	1.3	14.7
Suursaramustikka	7.5	7.0	5.0									
	9.2	3.9	1.3	14.4	13.6	6.1	-	19.7	22.8	10.0	1.3	34.1
Piensarapuolukka	6.5	5.0	4.0									
	3.3	8.1	0.2	11.6	3.4	9.0	0.8	13.2	6.7	17.1	1.0	24.8
Tupasvilla-isovarpuinen		3.5	2.0									
	-	5.9	1.2	7.1	-	9.2	-	9.2	-	15.1	1.2	16.3
Rahka		2.0	1.0									
	-	5.9	1.3	7.2	-	1.4	0.6	2.0	-	7.3	1.9	9.2
YHTEENSÄ	15.6	24.3	5.3	45.2	26.4	27.0	1.4	54.8	42.0	51.3	6.7	100.0
Keskiboniteetti				5.3				6.3				5.9

Satakunnan metsänhoitolautakunta

Ravinteisuustaso	Luonnontilaiset suot				Ojitetut suot				Kaikki suot			
	Korpi	Räme	Avosuo	Kaikki	Korpi	Räme	Avosuo	Kaikki	Korpi	Räme	Avosuo	Kaikki
Lehtoletto	9.5											
	0.1	-	-	0.1	0.1	-	-	0.1	0.2	-	-	0.2
Ruoho	9.0	8.0	6.0									
	1.9	0.3	0.6	2.8	3.0	0.5	0.3	3.8	4.9	0.8	0.9	6.6
Suursaramustikka	7.5	7.0	5.0									
	8.0	1.3	1.8	11.1	6.4	2.3	0.2	8.9	14.4	3.6	2.0	20.0
Piensarapuolukka	6.5	5.0	4.0									
	3.4	10.6	0.6	14.6	2.9	16.3	0.3	19.5	6.3	26.9	0.9	34.1
Tupasvilla-isovarpuinen		3.5	2.0									
	-	10.7	1.8	12.5	-	9.6	0.4	10.0	-	20.3	2.2	22.5
Rahka		2.0	1.0									
	-	7.6	6.2	13.8	-	1.7	1.1	2.8	-	9.3	7.3	16.6
YHTEENSÄ	13.4	30.5	11.0	54.9	12.4	30.4	2.3	45.1	25.8	60.9	13.3	100.0
Keskiboniteetti				4.4				5.3				4.8

Taulukko 3. Puuston pohjapinta-alat metsämaan ja kitumaan soilla kuivatusasteryhmittäin

Lounais-Suomen metsänhoitolautakunta

	Luonnontil.		Ojikko		Muuttuma		Turvekg.		Kaikki	
	m ² /ha	Koealoja	m ² /ha	Koealoja	m ² /ha	Koealoja	m ² /ha	Koealoja	m ² /ha	Koealoja
Metsämaa										
korpi	14.5	56	17.0	17	17.1	65	16.7	40	16.1	178
räme	11.9	45	11.6	45	14.5	46	15.6	20	12.9	156
yht.	13.4	101	12.8	62	16.0	111	16.3	60	14.7	334
Kitumaa										
korpi	11.3	2							11.3	2
räme	6.3	30	5.7	13					6.1	43
yht.	6.6	32	5.7	13					6.3	45

Satakunnan metsänhoitolautakunta

Metsämaa										
korpi	13.8	131	8.2	34	12.2	75	10.6	30	12.3	270
räme	10.2	126	7.5	102	10.8	113	13.1	29	9.9	370
yht.	12.0	257	7.7	136	11.4	188	11.9	59	10.9	640
Kitumaa										
korpi	4.6	18							4.6	18
räme	4.3	103	3.7	95					4.0	198
yht.	4.3	121	3.7	95					4.0	216

Taulukko 4. Puuston pohjapinta-alat metsämaan ja kitumaan soilla kasvatettavan puulajin mukaan ryhmitettynä

Lounais-Suomen metsänhoitolautakunta

	Luonnontilaiset suot					Ojitetut suot				
	mä	ku	lp	yht.	koealoja	mä	ku	lp	yht.	koealoja
Kuusimaat: LK, RhK, Ss-MK LR, RhR, Ss-MR	3.9	7.7	2.6	14.2	58	4.2	8.4	5.0	17.6	136
Mäntymaat: PsK, PK, PsR, TR, IR	5.6	2.9	1.2	9.7	75	7.7	2.1	1.5	11.3	110
Yhteensä				11.7	133				14.8	246

Satakunnan metsänhoitolautakunta

Kuusimaat: LK, RhK, Ss-MK LR, RhR, Ss-MR	1.5	8.2	2.9	12.6	131	2.5	5.7	3.7	11.9	138
Mäntymaat: PsK, PK, PsR, TR, IR	4.8	1.7	1.5	8.0	247	5.4	0.4	1.8	7.6	340
Yhteensä				9.6	378				8.8	478

Taulukko 5. Suopuustojen jakaantuminen ikäluokkiin koealoittain sekä sadanneksina metsämaan suopinta-alasta sekä kuivatusasteryhmien keski-ikä

Lounais-Suomi

Ikä-luokka	Luonnontil.		Ojikat		Muuttumat		Turvekankaat		Kaikki	
	Koe-aloja	%	Koe-aloja	%	Koe-aloja	%	Koe-aloja	%	Koe-aloja	%
1-1 0	2	2	1	2	2	2	4	7	9	3
1-2	10	10	9	14	9	8	7	12	35	11
3-4	10	10	12	19	18	16	10	16	50	15
5-6	12	12	13	21	26	23	10	17	61	18
7-8	36	35	13	21	26	24	19	31	94	28
9-10	24	24	12	19	26	23	6	10	68	20
11-12	7	7	1	2	4	4	3	5	15	5
13-14	-	-	-	-	-	-	1	2	1	-
15-	-	-	1	2	-	-	-	-	1	-
Yht.	101	100	62	100	111	100	60	100	334	100
Md-ikä	79 v.		64 v.		70 v.		69 v.		73 v.	

Satakunta

Ikä-luokka	Luonnontil.		Ojikat		Muuttumat		Turvekankaat		Kaikki	
	Koe-aloja	%	Koe-aloja	%	Koe-aloja	%	Koe-aloja	%	Koe-aloja	%
1-1 0	7	3	9	6	10	5	6	10	32	5
1-2	26	10	9	7	27	14	12	20	74	12
3-4	23	9	21	15	35	19	7	12	86	13
5-6	36	14	24	18	32	17	13	22	105	16
7-8	71	28	42	31	45	24	12	21	170	27
9-10	64	25	20	15	30	16	6	10	120	19
11-12	22	8	5	4	8	4	3	5	38	6
13-14	3	1	5	3	1	1	-	-	9	1
15-	5	2	1	1	-	-	-	-	6	1
Yht.	257	100	136	100	188	100	59	100	640	100
Md-ikä	80 v.		72 v.		64 v.		57 v.		73 v.	

Taulukko 6. Suopuustojen jakaantuminen kehitysluokkiin sadanneksina metsämaan suopina-alasta sekä kehitysluokkien keskim. pohjapinta-alat (m²/ha)

Lounais-Suomi

Kehit. luokka	Luonnontil.		Ojikko		Muuttuma		Turvekangas		Kaikki	
	m ² /ha	%	m ² /ha	%	m ² /ha	%	m ² /ha	%	m ² /ha	%
1	7.1	4	-	2	-	2	-	7	2.4	3
2	7.7	7	4.3	10	11.8	5	18.6	110	10.5	7
3	3,6	10	4.5	19	13.2	9	10.5	7	7.2	11
4	15.3	45	16.4	50	16.2	41	19.4	27	16.3	42
5	17.8	12	20.7	5	19.2	22	18.8	25	18.8	16
6	21.9	7	22.8	6	19.8	7	20.0	7	20.8	7
7	8.8	3	9.6	5	10.6	3	16.0	5	11.4	4
8	12.5	12	13.0	3	14.7	11	10.0	12	12.9	10
Yht.	13.4	100	12.8	100	16.0	100	16.3	100	14.7	100

Satakunta

Kehit. luokka	Luonnontil.		Ojikko		Muuttuma		Turvekangas		Kaikki	
	m ² /ha	%	m ² /ha	%	m ² /ha	%	m ² /ha	%	m ² /ha	%
1	2.0	5	1.1	8	1.0	6	4.3	10	1.8	6
2	8.7	10	5.7	5	7.5	12	12.9	12	8.4	10
3	2.7	7	5.3	21	4.9	14	4.5	15	4.5	13
4	14.4	44	9.5	48	14.1	39	16.3	31	13.3	42
5	15.3	13	10.1	5	16.9	15	18.5	15	15.7	12
6	15.8	5	6.0	3	22.0	4	20.1	2	15.8	4
7	7.1	6	6.0	4	11.1	5	9.6	5	8.3	5
8	12.0	10	13.1	6	6.0	5	8.0	10	10.5	8
Yht.	12.0	100	7.7	100	11.4	100	11.9	100	10.9	100

